

#WOinACTIE

persbericht 17 januari 2020 -
tekst en bijhorend rapport onder embargo tot 20 januari, 6.00 uur

WOinActie en vakbonden eisen onderzoek naar massaal overwerk aan universiteiten

Op maandag 20 januari om 9:30 uur overhandigt WOinActie samen met de vakbonden FNV en AOb ruim 700 meldingen van structureel onbetaald overwerk aan universiteiten. Het gaat hier om een collectieve melding van universitaire medewerkers die gereageerd hebben op de oproep van WOinActie in december om melding te maken indien men structureel te veel uren werkt en daar negatieve gevolgen van ondervindt. WOinActie heeft de voorbije weken deze 720 meldingen geanalyseerd en op basis daarvan een rapport geschreven. Dit rapport wordt nu aan de inspectie overhandigd.

Extreem hoge werkdruk met negatieve effecten

De medewerkers die structureel overwerken doen dat in ernstige mate - gemiddeld 36%. 87% van de deelnemers aan de collectieve melding stelt dat ze geen uitzicht ziet op verbetering van de situatie. De respondenten geven aan dat de extreem hoge werkdruk leidt tot stress en psychische klachten, negatieve effecten op sociale contacten en hun gezinsleven, grotere vermoeidheid en slechtere kwaliteit van hun slaap, en lichamelijke klachten.

Onrealistische taakstelling

Respondenten wijzen op verschillende oorzaken voor deze situatie. Medewerkers zijn de afgelopen jaren overspoeld met steeds meer taken en steeds meer studenten. De totale hoeveelheid opgedragen taken is dan ook veel groter wat in de contractuele uren mogelijk is. Het is onmogelijk om het onderwijs goed te verzorgen binnen de uren die daarvoor ter beschikking staan. Omdat het onderwijs de agenda beheerst, verschuift onderzoek veelal naar avonden en weekenden. Ook het ondersteunend personeel geeft aan te veel administratieve taken te moeten uitvoeren, en door een tekort aan collega's overvraagd te

zijn. Wij verzoeken de inspectie dan ook om een onderzoek in te stellen naar overwerk en de gevolgen daarvan aan de universiteiten.

Genomen maatregelen onvoldoende

In 2015 zijn er afspraken gemaakt dat de universiteiten vóór 31 december 2017 een plan van aanpak zouden opstellen om de werkdruk te verminderen. Echter, uit het rapport blijkt dat deze maatregelen geen effect hebben gehad. 19% van de respondenten heeft geen weet van maatregelen, 55% stelt dat de maatregelen geen effect hebben gehad, en 17% stelt dat de maatregelen de werkdruk zelfs hebben verhoogd. Slechts 8% meldt een (gering) positief effect. Maatregelen gericht op het verhogen van de belastbaarheid van de werknemers worden door de respondenten bijna unaniem als ineffectief gezien. Ook maatregelen die gericht zijn op het verhogen van de efficiëntie werken vaak werkdrukverhogend. Op papier wordt de werklust verlicht, maar in de praktijk neemt die toe, bijvoorbeeld omdat er minder uren onderwijs per cursus worden begroot, terwijl dezelfde hoeveelheid stof moet worden behandeld.

Naar een effectieve oplossing

Het rapport bevestigt dat de topositie die de Nederlandse universiteiten internationaal innemen, mede gebaseerd is op de prestaties die wetenschappers leveren in hun vrije tijd. Door de grote hoeveelheid taken en studenten in het universitair onderwijs, is structureel overwerk genormaliseerd. Daarnaast bestaat er een hoge prestatiedruk door de publicatiedruk en de noodzaak tot het binnenhalen van onderzoeksfinanciering. Dit alles leidt tot ernstige psychische en fysieke klachten alsmede sociale isolatie.

Deze situatie is alleen op te lossen door een structurele investering van directe financiering. WOinActie herhaalt hierbij haar eis voor een structurele investering van 1,15 miljard in het wetenschappelijk onderwijs, waarmee extra universitair docenten kunnen aangesteld worden.

Noot voor de redactie (niet voor publicatie)

Voor meer informatie:

WOinActie: Remco Breuker, hoogleraar, 06-18518299. Ingrid Robeyns, hoogleraar, 06 34 84 98 62.

FNV: bestuurder Onderwijs & Onderzoek Jan Boersma, 06-53 79 58 62.

AOB: bestuurder sector WO&O Marijtje Jongsma, Universitair hoofddocent 06-48 20 35 86.